

Vendel, Edward van de: **Lisjaček**.

Ilustr. Marije Tolman. Prev. Stana Anželj. Ljubljana : Sanje, 2020, 80 str.

| Pionirska: 3+, Cobiss: za otroke 5-10 let; slikanica za bralce vseh starosti, večnaslovniška književnost

| Otroci – Odraščanje – Lisice – Družina – življenje / radovednost / nevarnosti / previdnost / narava / živali / gozdne živali / človek / pomoč

Lisjaček teče za vijoličnima metuljema in BUMF! prileti na sipino. Tedaj začne sanjati čudne sanje, vse svoje življenje od rojstva naprej, o mnogih lepih dnevih, pa tudi o kakšnem manj lepem, do trenutka, ko je pristal v sipini. Bo odprl oči in bo vse v redu?

Bogato ilustrirana slikanica, z res čarobnimi ilustracijami v prevladujoči zeleni, ampak tudi v oranžni, z izčiščenim besedilom, toda bogatim z drobnimi domislicami (npr. »luna je sonce, ki spi«, »žoga je sonce na tleh«) in z mnogimi praznimi prostori, ki jih razumemo glede na svoje življenjske in tudi bralne izkušnje. Na osnovni ravni gre za Lisjačkovo dogodivščino; toda pomislimo tudi, da gre za predsmrtno doživetje vsega njegovega življenja; morda pa je avtor metaforično izrazil trenutek, ko se je zavedal svoje končnosti; in vsekakor gre za globok poklon lepoti življenja. Slikanica očara in začara. 😊

Več o slikanici na domači strani založbe Sanje: <https://www.sanje.si/lisjacek.html>

Spodbude za branje: So sploh potrebne? Ko slikanico vzamemo v roke, nas že ilustracija povsem posrka. 😊

Otrokom v predšolskem obdobju: beremo besedilo in si skupaj z njimi ogledujemo ilustracijo. Morda jih spodbudimo, naj si najprej ogledajo ilustracijo in jim prisluhnemo, kaj občutijo in razumejo. Po branju se pogovarjamo o tistem, kar jih vznemirja.

Z otroki v 1. triletju: pogovarjamo se o Lisjačkovih sanjah: podoživimo njegovo odraščanje, spoznavanje samega sebe in sveta. V to so vtikani tudi medsebojni odnosi v lisičji družini in z drugimi živalmi, z naravo, s človekom ... npr. veliki ljudje so nevarni, majhni niso nevarni, deček ima veliko oko (fotoaparati) in majhen škljoc idr. Ta drobni deček ima seveda tako oranžne lase kot je oranžen Lisjaček. 😊

Preverjamo, kako otroci razumejo npr. te Lisjačkove izkušnje:

Po majhnih živalih (hrana)!
Po velikih živalih (ni hrana)!

In ko se nastaviš vetru, se ti dvigne dlaka!
Ko pa se obrneš, dlako pihne v drugi smer!

Ati pravi: Radovednost je smrtna čednost!
Tega Lisjaček ne razume najbolje.
Toda mama in ata vesta vse.
Učita jih, kako deluje svet.
Jagodičje – osmukaš ga z ustnicami.
Črv – nanj planeš.
(Sledijo navodila, kako uloviš miš.)
Če grizljaš miš, je rekla, je bila prevelika
radovednost zanjo smrtna čednost.

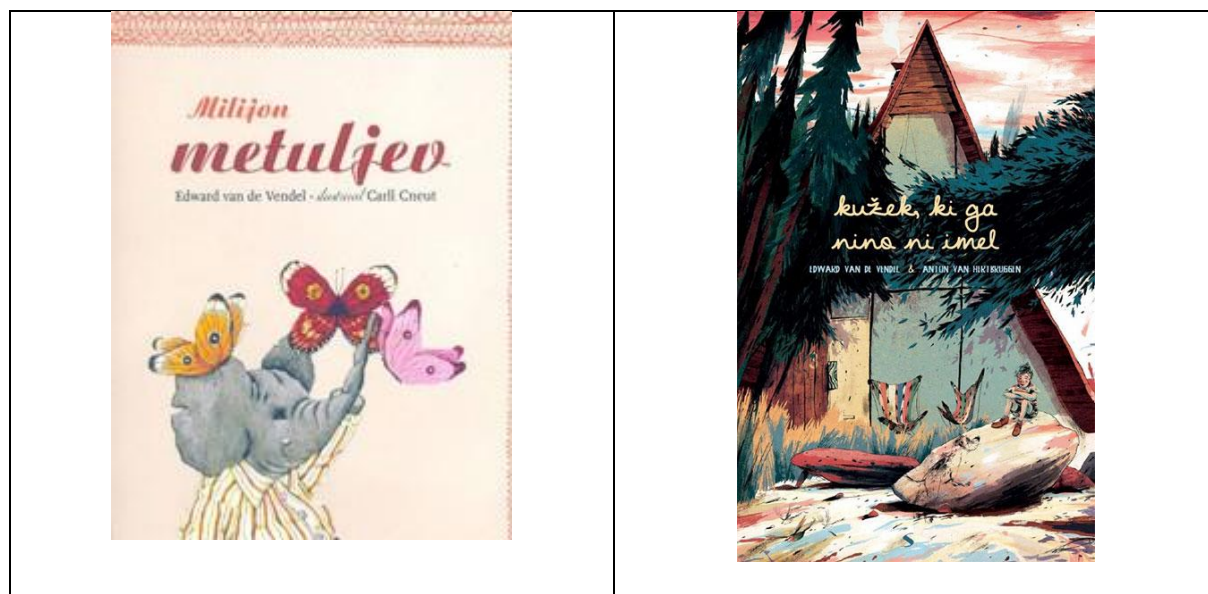
Morda tudi tole: Je fantek z oranžnimi lasmi samo na koncu slikanice? Ne, ta mali nenevarni človek nastopi celo v eni dogodivščin: radovedni Lisjaček potisne glavo v prazen kozarec za vlaganje (v luknjah je vendar vedno kaj za pojest!) in deček mu pomaga, da jo potegne ven. Ta deček ima veliko oko (fotoaparat) in majhen škljoc (ko Lisjačka fotografira).

Z otroki v 2. triletju ali s še starejšimi in tudi odraslimi: res brez spodbud, saj jih bo prevzela ilustracija. Nekaj začetnih strani je povsem brez besedila, potem je nekaj takšnih na sredini in spet nekaj končnih, razkošna ilustracija se kar razraste ... Vmes se pa besedilo izmenjuje z ilustracijami. Pripovedujejo naj, kar pač občutijo glede na svoje življenjske in bralne izkušnje.

Nadaljnje spodbude za branje: v slovenščini imamo še dve slikanici tega avtorja:

Vendel, Edward van de: **Milijon metuljev.**
Ilustr. Carll Cneut. Prev. Barbara Torkar.
Olševsek : Narava, 2007, 32 str.
| C – 1. stopnja
| Odraščanje – sloni / živali v domišljiji /
metulji / v otroškem leposlovju

Vendel, Edward van de: **Kužek, ki ga Nino ni imel.** Ilustr. Anton Van Hertbruggen. Prev. Stana Anželj. Ljubljana : KUD Sodobnost International, 2019, 31 str.
| C – 1. stopnja
| Dečki – Osamljenost – Psi – domišljija / namišljeni prijatelji / hišni ljubljenci / družina / ločitev / žalost / duševna stiska / velike tiskane črke

mag. Tilka Jamnik